

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะประชากร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ศึกษา ระหว่างตัวแปรอิสระต่าง ๆ ที่ศึกษากับตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะประชากร

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง จำแนกตามเพศ อายุ และสถานภาพสมรส

ข้อมูลลักษณะประชากร	จำนวน (N = 240 คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	177	73.8
หญิง	63	26.2
กลุ่มอายุ		
21 - 30 ปี	16	6.7
31 - 40 ปี	68	28.3
41 - 50 ปี	95	39.6
51 - 60 ปี	51	21.2
61 - 70 ปี	10	4.2
อายุเฉลี่ย 44.5 ปี ต่ำสุด 24 ปี สูงสุด 67 ปี		
สถานภาพสมรส		
คู่	231	96.3
โสด	8	3.3
หย่า/แยก	1	0.4

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง จำนวน 240 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 73.8 อายุต่ำสุด 24 ปี อายุสูงสุด 67 ปี อายุเฉลี่ย 44.5 ปี โดยร้อยละ 39.6 มีอายุ 41-50 ปี รองลงมาคือ ร้อยละ 28.3 มีอายุ 31-40 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 96.3 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส โสด คิดเป็นร้อยละ 3.3

363.7384
5177W
เลขหมู่.....
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง จำแนกตามระดับการศึกษา และความเพียงพอของรายได้ในครอบครัว

ข้อมูลลักษณะประชากร	จำนวน (N = 240 คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	201	83.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	25	10.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย	8	3.3
อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร	5	2.1
ปริญญาตรี	1	0.4
ความเพียงพอของรายได้ในครอบครัว		
พอใช้	151	62.9
มีหนี้สิน	78	32.5
เหลือเก็บ	11	4.6

จากตาราง 2 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.8 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 10.4 ส่วนใหญ่มีความเพียงพอของรายได้ในครอบครัวอยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 62.9 รองลงมาคือมีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 32.5

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และมัธยฐานของระยะเวลาในการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ระยะเวลาในการสัมผัสสารเคมี	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	มัธยฐาน (Median)
ประสบการณ์ในการใช้สารเคมี (ปี)	14.9	8.2	15
ความถี่ของการใช้ในรอบปี (ครั้ง)	39.5	74.4	12
ระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละครั้ง (วัน)	1.5	1.2	1
ระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละวัน (ชั่วโมง)	3.9	1.5	4

จากตาราง 3 พบว่า ระยะเวลาในการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มนี้ยังใช้ติดต่อกันมานานเฉลี่ย 14.9 ปี ความถี่ของการใช้ 39.5 ครั้งต่อปี (SD. = 74.4, Min. = 1, Max. = 300) ในแต่ละครั้งของการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชใช้ระยะเวลาเฉลี่ย 1.5 วัน และในแต่ละวันใช้เวลาเฉลี่ย 3.9 ชั่วโมง

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มนี้แยกตามเวลาที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

เวลาที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 280 คำตอบ)	ร้อยละ
ตอนเช้า	230	95.8
เริ่มเวลา 06.00 น.	118 (49.2%)	
เลิกเวลา 10.00 น.	88 (36.7%)	
ตอนบ่าย	50	20.8
เริ่มเวลา 16.00 น.	32 (13.3%)	
เลิกเวลา 18.00 น.	38 (15.8%)	

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 4 พบว่า เกษตรกรกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในตอนเช้า คิดเป็นร้อยละ 95.8 มีเพียงร้อยละ 20.8 ที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในช่วงตอนบ่าย

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงจำแนกตามการสำรวจจำนวนศัตรูพืชก่อนใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

การสำรวจจำนวนศัตรูพืชก่อนใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 240 คน)	ร้อยละ
เคย	220	91.7
ไม่เคย	20	8.3

จากตาราง 5 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่เคยสำรวจจำนวนศัตรูพืชก่อนใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 91.7 และร้อยละ 8.3 ไม่เคยสำรวจจำนวนศัตรูพืชก่อนใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงจำแนกตามชนิดของการเกษตรในรอบปี

ชนิดของการเกษตร	จำนวน (N = 288 คำตอบ)	ร้อยละ
นาข้าว	215	89.6
รับจ้างฉีด/พ่น สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	34	14.2
ไร่อ้อย	23	9.6
สวนผลไม้	6	2.5
สวนผัก	4	1.7
สวนดอกไม้	3	1.3
นาบัว	3	1.3

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 6 พบว่า ในรอบปีที่ผ่านมาเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่ทำการเกษตรนาข้าว คิดเป็นร้อยละ 89.6 รองลงมาคือ รับจ้างฉีด/พ่น สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และไร่อ้อย คิดเป็นร้อยละ 14.2 และ 9.6 ตามลำดับ

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง จำแนกตามปริมาณสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ ชนิดของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ และอาการแพ้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ปริมาณสารเคมีกำจัดศัตรูพืช, ชนิดสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และอาการแพ้ สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 240 คน)	ร้อยละ
ปริมาณสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้		
ตามที่ฉลากกำหนด	136	56.7
มากกว่าที่ฉลากกำหนด	91	37.9
ใช้ตามประสบการณ์	13	5.4
ชนิดของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้		
หนึ่งชนิด	92	38.3
สองชนิด	75	31.3
สองชนิดขึ้นไป	73	30.4
อาการแพ้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช		
ไม่เคย	194	80.8
เคย	46	19.2

จากตาราง 7 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณตามที่ฉลากกำหนด คิดเป็นร้อยละ 56.7 รองลงไป คือ ใช้มากกว่าที่ฉลากกำหนด และใช้ตามประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 37.9 และ 5.4 ตามลำดับ ในส่วนชนิดของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ในแต่ละครั้ง เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชครั้งละหนึ่งชนิด คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงไป คือ ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชครั้งละสองชนิด และครั้งละสองชนิดขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 31.3 และ 30.4 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยแพ้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 80.8

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
และพฤติกรรมกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ปัจจัยนำ

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง จำแนกตามความรู้ในการป้องกันอันตราย
จากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ข้อคำถาม	ตอบถูก จำนวน	ตอบผิด จำนวน	ตอบไม่ทราบ จำนวน	ค่าเฉลี่ย
1. ต้องเลือกซื้อสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มี ฉลากบนภาชนะบรรจุถูกต้องตามกฎหมาย หรือพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย ซึ่ง ประกอบด้วย เครื่องหมายแสดงคำเตือน ชื่อสารเคมี ชื่อผู้ผลิต ปริมาณสารที่ใช้ผสม วันหมดอายุหรือวันผลิต คำอธิบายวิธีใช้ คำอธิบายอาการเกิดพิษ การแก้พิษเบื้องต้น เลขทะเบียนวัตถุอันตราย	239 (99.6%)	-	1 (0.4%)	0.9
2. วิธีการแก้ปัญหาศัตรูพืชคือสารเคมี ควรใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมากกว่า 1 ชนิด หรือผสมให้มีความเข้มข้นมากขึ้น	102 (42.5%)	133 (55.4%)	5 (2.1%)	0.6
3. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกายได้ 3 ทาง คือทางปาก ทางผิวหนัง ทางเดินหายใจ	238 (99.2%)	1 (0.4%)	1 (0.4%)	0.9
4. วิธีใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชควรใช้ตามที่ เพื่อนเกษตรกรแนะนำ โดยไม่ต้องอ่านฉลาก ก่อนก็ได้ ถ้าเคยใช้แล้วได้ผลดี	38 (15.8%)	200 (83.4%)	2 (0.8%)	0.8
5. ก่อนใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชต้องสวมเสื้อผ้า หมวก แว่นตา ถุงมือ และหน้ากากให้มิดชิด	240 (100%)	-	-	1.0

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ตอบถูก จำนวน	ตอบผิด จำนวน	ตอบไม่ทราบ จำนวน	ค่าเฉลี่ย
6. หลังจากใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชแล้ว ไม่ควรอาบน้ำทันที เพราะอาจทำให้ ไม่สบายเนื่องจากเป็นไข้หวัดได้	52 (21.7%)	186 (77.5%)	2 (0.8%)	0.8
7. หลังจากใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชแล้ว เสื้อผ้า หมวก แวนตา ถูมือ และหน้ากาก ต้องนำไปซักล้างทันที	240 (100%)	-	-	1.0
8. ห้ามสูบบุหรี่หรือรับประทานอาหาร ในระหว่างที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	235 (97.9%)	5 (2.1%)	-	0.9
9. เมื่อใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชหมดแล้ว ควรนำภาชนะบรรจุมาล้าง แล้วนำไปใช้ ประโยชน์ต่อไป	9 (3.8%)	231 (96.2%)	-	0.9
10. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่เหลือ และ จะไม่ใช้อีกแล้ว ต้องนำไปใส่หลุมลึก ๆ ที่มีปูนขาวรองก้นหลุมและอยู่ห่างไกล จากแหล่งน้ำ	210 (87.5%)	4 (1.7%)	26 (10.8)	0.8
รวม	-	-	-	0.9

หมายเหตุ ข้อคำถามเชิงบวกความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
คือ ข้อ 1, 3, 5, 7, 8 และ 10

ข้อคำถามเชิงลบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช คือ
ข้อ 2, 4, 6 และ 9

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย

0.00 – 0.33

0.34 – 0.66

0.67 – 1.00

ระดับความรู้

ความรู้อยู่ในระดับต่ำ

ความรู้อยู่ในระดับปานกลาง

ความรู้อยู่ในระดับสูง

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาคะแนนความรู้ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีความรู้ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในแต่ละข้อคำถาม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่สูงซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.9 ส่วนข้อคำถามที่เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงตอบถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 100 หรือมีความรู้อยู่ในระดับสูง ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1 มี 2 ข้อคำถาม คือ 1. ก่อนใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชต้องสวมเสื้อผ้า หมวก แว่นตา ถุงมือ และหน้ากากให้มิดชิด 2. หลังจากใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชแล้ว เสื้อผ้า หมวก แว่นตา ถุงมือ และหน้ากากต้องนำไปซักล้างทันที สำหรับข้อคำถามที่เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงตอบถูกน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.4 หรือมีความรู้ในข้อคำถามนี้อยู่ในระดับปานกลาง คือ วิธีการแก้ปัญหาศัตรูพืชคือสารเคมี ควรใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมากกว่า 1 ชนิด หรือผสม ให้มีความเข้มข้นมากขึ้น

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง จำแนกตามระดับความรู้ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ระดับความรู้ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 240 คน)	ร้อยละ
ต่ำ (0 – 7)	75	31.2
ปานกลาง (8 – 9)	137	57.1
สูง (10)	28	11.7

คะแนนความรู้ต่ำสุด 4 คะแนน
 คะแนนความรู้สูงสุด 10 คะแนน
 คะแนนความรู้เฉลี่ย 8.8 คะแนน
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.1 คะแนน

จากตาราง 9 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 57.1 มีความรู้ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละ 31.2 มีความรู้ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับต่ำ โดยเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีความรู้ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชสูงสุด 10 คะแนน ต่ำสุด 4 คะแนน และคะแนนเฉลี่ย 8.8 คะแนน

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง จำแนกตามทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกัน
อันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ข้อความ	เห็นด้วย จำนวน	ไม่แน่ใจ จำนวน	ไม่เห็นด้วย จำนวน	ค่าเฉลี่ย
1. เมื่อใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชตามอัตราส่วน ที่แนะนำบนฉลากแล้ว ไม่จำเป็นต้องใส่ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายใด ๆ ก็ปลอดภัย	12 (5.0%)	2 (0.8%)	226 (94.2%)	2.9
2. การสวมใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว ในขณะที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช จะทำให้รู้สึก อึดอัดและไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน	20 (8.3%)	2 (0.8%)	218 (90.9%)	2.8
3. ควรอาบน้ำ ฟอกสบู่ภายหลังจากการใช้สาร เคมีกำจัดศัตรูพืชทุกครั้ง เพื่อชำระล้างสารเคมี ที่อาจติดตามร่างกาย	239 (99.6%)	-	1 (0.4%)	3.0
4. การอยู่เหนือลมตลอดเวลาในขณะที่ใช้สารเคมี กำจัดศัตรูพืชจะช่วยลดอันตรายจากการใช้ สารเคมีได้	230 (95.8%)	4 (1.7%)	6 (2.5%)	2.9
5. เสื้อผ้า หมวก แวนตา ถุงมือและหน้ากาก เมื่อใช้แล้วไม่ควรทำความสะอาดทุกครั้ง เพราะจะทำให้ชำระได้ง่าย	10 (4.2%)	1 (0.4%)	229 (95.4%)	2.9
6. ควรเลือกใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีฤทธิ์ ตกค้างหรือสลายตัวช้า เพราะจะได้ไม่ต้องใช้ สารเคมีบ่อย ๆ	61 (25.4%)	61 (25.4%)	118 (49.2%)	2.2
7. ถ้าสารเคมีเปื้อนเสื้อผ้า ต้องรีบอาบน้ำ และฟอกสบู่ให้สะอาด เพราะสารเคมีซึม เข้าสู่ร่างกายทางผิวหนังได้	240 (100%)	-	-	3.0
8. การขนย้ายสารเคมีถ้าจัดเก็บในภาชนะแล้ว สามารถขนรวมกับสิ่งอื่น ๆ ได้	8 (3.3%)	7 (2.9%)	225 (93.8%)	2.9

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อความ	เห็นด้วย จำนวน	ไม่แน่ใจ จำนวน	ไม่เห็นด้วย จำนวน	ค่าเฉลี่ย
9. ไม่ควรเข้าไปในบริเวณที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชภายใน 1-3 วัน โดยไม่จำเป็น เพราะอาจได้รับอันตรายจากสารเคมีได้	196 (81.6%)	16 (6.7%)	28 (11.7%)	2.7
10. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชทุกชนิด เป็นอันตรายต่อมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม	237 (98.8%)	2 (0.8%)	1 (0.4%)	2.9
รวม	-	-	-	2.8

หมายเหตุ ข้อความเชิงบวกทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช คือ ข้อ 3, 4, 7, 9 และ 10

ข้อความเชิงลบทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช คือ ข้อ 1, 2, 5, 6 และ 8

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย

ระดับทัศนคติ

1.00 – 1.66

ทัศนคติอยู่ในระดับต่ำ (ไม่เห็นด้วย)

1.67 – 2.33

ทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง (ไม่แน่ใจ)

2.34 – 3.00

ทัศนคติอยู่ในระดับสูง (เห็นด้วย)

จากตาราง 10 เมื่อพิจารณาคะแนนทัศนคติในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีทัศนคติในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง (เห็นด้วย) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.8 ส่วนข้อความที่เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีทัศนคติที่ตอบเห็นด้วยร้อยละ 100 มี 1 ข้อความ คือ 1. ถ้าสารเคมีเปื้อนร่างกาย ต้องรีบอาบน้ำ และฟอกสบู่ให้สะอาด เพราะสารเคมีซึมเข้าสู่ร่างกายทางผิวหนังได้ ตอบเห็นด้วยร้อยละ 99.6 มี 1 ข้อความ คือ 1. ควรอาบน้ำ ฟอกสบู่ ภายหลังจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชทุกครั้ง เพื่อชำระล้างสารเคมีที่อาจติดตามร่างกาย ส่วนข้อความที่เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีทัศนคติที่ตอบเห็นด้วยมากที่สุด แต่เป็นทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ 25.4 คือ ควรเลิกใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีฤทธิ์ตกค้างหรือสลายตัวช้าเพราะจะได้ไม่ต้องใช้บ่อย ๆ

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง จำแนกตามระดับทัศนคติในการป้องกัน
อันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ระดับทัศนคติในการป้องกันอันตรายจากการใช้ สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 240 คน)	ร้อยละ
ต่ำ (ไม่เห็นด้วย 0 – 25)	13	5.4
ปานกลาง (ไม่แน่ใจ 26 – 29)	138	57.5
สูง (เห็นด้วย 30)	89	37.1

คะแนนทัศนคติต่ำสุด 22 คะแนน
 คะแนนทัศนคติสูงสุด 30 คะแนน
 คะแนนทัศนคติเฉลี่ย 28.4 คะแนน
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.8 คะแนน

จากตาราง 11 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 57.5 มีทัศนคติในการ
 ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับปานกลาง (ไม่แน่ใจ) และร้อยละ 37.1
 มีทัศนคติในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับสูง (เห็นด้วย) โดย
 เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีทัศนคติในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชสูงสุด
 30 คะแนน ต่ำสุด 22 คะแนน และคะแนนเฉลี่ย 28.4 คะแนน

ปัจจัยเอื้อ

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง จำนวนตามทักษะเกี่ยวกับการป้องกัน
อันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ข้อคำถาม	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
1. ท่านตรวจดูความชำรุดบกพร่อง ของเครื่องมือที่ใช้กับสารเคมีกำจัด ศัตรูพืชร่อนนำไปใช้	211 (87.9%)	20 (8.3%)	9 (3.8%)	1.8
2. ท่านทำความสะอาดเสื้อผ้าที่ ท่านสวมใส่ระหว่างการ ใช้สารเคมี กำจัดศัตรูพืช	231 (96.2%)	4 (1.7%)	5 (2.1%)	1.9
3. อุปกรณ์ และเสื้อผ้า ที่ใช้ป้องกัน อันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ท่านเก็บโดยแยกต่างหากจากของ ใช้อื่น ๆ	232 (96.7%)	5 (2.1%)	3 (1.2%)	1.9
4. ท่านเลือกใช้สารเคมีในช่วงเวลา ที่ไม่ร้อนจัด เพื่อใช้อุปกรณ์ป้อง กันอันตรายอย่างสะดวกสบายใน การทำงาน	214 (89.2%)	24 (10.0%)	2 (0.8%)	1.8
5. ท่านใส่หน้ากาก โดยครอบทั้ง ปากและจมูกอย่างมิดชิด	118 (49.1%)	40 (16.7%)	82 (34.2%)	1.2
6. ท่านเลือกใส่ถุงมืออย่างที่มีความ ยาวอย่างน้อยหุ้มถึงข้อมือ	28 (11.7%)	46 (19.2%)	166 (69.1%)	0.4
7. ท่านล้างถุงมืออย่าง ที่สวมใส่ก่อน ที่จะถอดออก	21 (8.8%)	45 (18.8%)	174 (72.4%)	0.3

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อความ	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
8. ท่านใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่ชำรุดไปอีกระยะหนึ่ง จึงเปลี่ยนใหม่เพื่อประหยัดเงิน	10 (4.2%)	31 (12.9%)	199 (82.9%)	1.7
9. ท่านใส่รองเท้ายางหุ้มข้อที่มีความสูงอย่างน้อยครึ่งนิ้ว	64 (26.7%)	73 (30.4%)	103 (42.9%)	1.8
10. ท่านสวมกางเกงขายาวคลุมไว้ข้างนอกรองเท้ายาง	49 (20.4%)	79 (32.9%)	112 (46.7%)	0.7
รวม	-	-	-	1.4

หมายเหตุ ข้อคำถามเชิงบวกทักษะเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช คือ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 และ 10

ข้อคำถามเชิงลบทักษะเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช คือ ข้อ 8

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย

ระดับทักษะ

0.00 – 0.66

ทักษะอยู่ในระดับต่ำ

0.67 – 1.33

ทักษะอยู่ในระดับปานกลาง

1.34 – 2.00

ทักษะอยู่ในระดับสูง

จากตาราง 12 เมื่อพิจารณาคะแนนทักษะเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีทักษะในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.4 ส่วนข้อคำถามที่เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีทักษะสูงคิดเป็นร้อยละ 96.7 หรือมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 1.9 มี 1 ข้อคำถาม คือ “อุปกรณ์ และเสื้อผ้า ที่ใช้ป้องกันอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชท่านเก็บโดยแยกต่างหากจากรองเท้าอื่น ๆ” สำหรับข้อคำถามที่เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีทักษะต่ำ มี 2 ข้อคำถาม คือ 1. ท่านล้างถุงมืออย่างที่สวมใส่ ก่อนที่จะถอดออก คิดเป็นร้อยละ 8.8 หรือมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.3 2. ท่านเลือกใส่ถุงมือที่มีความยาวอย่างน้อยหุ้มถึงข้อมือ คิดเป็นร้อยละ 11.7 หรือมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.4

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง จำแนกตามระดับทักษะการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ระดับทักษะการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันอันตราย จากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 240 คน)	ร้อยละ
ต่ำ (0 – 9)	26	10.8
ปานกลาง (10 – 15)	168	70.0
สูง (16 – 20)	46	19.2
คะแนนทักษะต่ำสุด	3 คะแนน	
คะแนนทักษะสูงสุด	20 คะแนน	
คะแนนที่สนใจเฉลี่ย	12.9 คะแนน	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	2.9 คะแนน	

จากตาราง 13 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 70.0 มีทักษะการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละ 10.8 มีทักษะการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับต่ำ โดยเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีทักษะการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชสูงสุด 20 คะแนน ต่ำสุด 3 คะแนน และคะแนนเฉลี่ย 12.9 คะแนน

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงจำแนกตามการมีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

การมีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 240 คน)	ร้อยละ
มี	236	98.3
ไม่มี	4	1.7

จากตาราง 14 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 98.3 มีเพียงร้อยละ 1.7 ที่ไม่มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงจำแนกตามแหล่งจัดหา/ซื้อ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

แหล่งจัดหา/ซื้อ อุปกรณ์ป้องกันอันตราย จากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 312 คำตอบ)	ร้อยละ
ร้านค้าในตลาด	185	77.1
ร้านค้าในอำเภอ	113	47.1
ร้านค้าในจังหวัด	14	5.8

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 15 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงทุกคนสามารถจัดหา/ซื้อ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชได้ โดยส่วนใหญ่จัดหา/ซื้อ จากร้านค้าในตลาด คิดเป็นร้อยละ 77.1 รองลงมาจัดหา/ซื้อ จากร้านค้าในอำเภอ และร้านค้าในจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 47.1 และ 5.8 ตามลำดับ

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงจำแนกตามอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่ใช้ ในขณะที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

อุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่ใช้ ในขณะที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 847 คำตอบ)	ร้อยละ
เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาว	237	98.8
หมวก	214	89.2
หน้ากาก	163	67.9
รองเท้ายาง	134	55.8
ถุงมือ	74	30.8
แว่นตา	23	9.6
ชุดหมี/เสื้อกันเปื้อน	1	0.4
ไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายใดๆ	1	0.4

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 16 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายในขณะที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยการใช้เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.8 รองลงมาคือ หมวกและหน้ากาก คิดเป็นร้อยละ 89.2 และ 67.9 ตามลำดับ และมีเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงจำนวน 1 คน ที่ไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายใด ๆ ในขณะที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงจำแนกตามช่วงเวลาการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ช่วงเวลาการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตราย จากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 240 คน)	ร้อยละ
เคยใช้ 1 – 10 ปี	95	39.6
เคยใช้ 11 – 20 ปี	99	41.2
เคยใช้ 21 – 30 ปี	46	19.2

จากตาราง 17 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงเคยใช้ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมากที่สุด 11 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาเคยใช้ 1 – 10 ปีและเคยใช้ 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.6 และ 19.2 ตามลำดับ

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงจำแนกตามการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตราย จากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 240 คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	189	78.8
เคย	51	21.2

จากตาราง 18 พบว่า ในรอบปีที่ผ่านมามีเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 78.8 แต่ร้อยละ 21.2 เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงจำแนกตามการได้รับข่าวสารความรู้
ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

การได้รับข่าวสารความรู้ในการป้องกันอันตราย จากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 240 คน)	ร้อยละ
เคย	237	98.8
ไม่เคย	3	1.2

จากตาราง 19 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่เคยได้รับข่าวสารความรู้ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 98.8 มีเพียงร้อยละ 1.2 ที่ไม่เคยได้รับข่าวสารความรู้ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตาราง 20 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงจำแนกตามแหล่งข่าวสารความรู้ที่ได้รับ
ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

แหล่งข่าวสารความรู้ที่ได้รับในการป้องกันอันตราย จากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 931 คำตอบ)	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	196	81.7
ตัวแทนจำหน่าย/ผู้ขายสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	156	65.0
วิทยุ	153	63.8
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	151	62.9
โทรทัศน์	119	49.6
เพื่อนเกษตรกร	74	30.8
หอกระจายข่าว	41	17.1
บุคคลในครอบครัว	27	11.2
หนังสือพิมพ์	9	3.8
แผ่นพับ/โปสเตอร์	3	1.2
ฉลากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	2	0.8

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 20 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารความรู้ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 81.7 รองลงมา ได้แก่ ตัวแทนจำหน่าย/ผู้ขายสารเคมีกำจัดศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 65.0 วิทยุ คิดเป็นร้อยละ 63.8 และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 62.9 โดยมีเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง คิดเป็นร้อยละ 0.8 ได้รับข่าวสารความรู้ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช จากผลจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงจำแนกตามการตรวจเลือดเพื่อหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในเลือด

การตรวจเลือดเพื่อหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ตกค้างในเลือด	จำนวน (N = 240 คน)	ร้อยละ
เคย	140	58.3
ไม่เคย	100	41.7

จากตาราง 21 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่เคยได้รับการตรวจเลือดเพื่อหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในเลือด คิดเป็นร้อยละ 58.3 และร้อยละ 41.7 ไม่เคยได้รับการตรวจเลือดเพื่อหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในเลือด

ปัจจัยเสริม

ตาราง 22 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงจำแนกตามบุคคลที่ให้คำแนะนำกระตุ้นเตือนในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

บุคคลที่ให้คำแนะนำกระตุ้นเตือนในการป้องกันอันตราย จากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 817 คำตอบ)	ร้อยละ
บุคคลในครอบครัว	227	94.6
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	200	83.3
เพื่อนเกษตรกร	144	60.0
ตัวแทนจำหน่าย/ผู้ขายสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	133	55.4
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	113	47.1

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 22 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำกระตุ้นเตือนในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช จากบุคคลในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 94.6 รองลงมาได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 83.3 เพื่อนเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 60.0 ตัวแทนจำหน่าย/ผู้ขายสารเคมีกำจัดศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 55.4 และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 47.1

ตาราง 23 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง จำแนกตามการปฏิบัติในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ข้อความ	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
1. ท่านเลือกซื้อสารเคมีที่มีฉลากถูกต้องตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย เช่น มีเครื่องหมายแสดงคำเตือน ชื่อสารเคมี ชื่อผู้ผลิต เลขทะเบียนวัตถุอันตราย เป็นต้น	220 (91.7%)	14 (5.8%)	6 (2.5%)	1.9
2. ท่านใช้สารเคมีเกินอัตราที่กำหนด หรือผสมสารเคมีมากกว่า 1 ชนิดขึ้นไป	147 (61.2%)	48 (20.0%)	45 (18.8%)	0.6
3. ท่านอ่านฉลากคำแนะนำก่อนใช้สารเคมี	216 (90.0%)	23 (9.6%)	1 (0.4%)	1.9
4. ท่านสวมเสื้อผ้ามิดชิดเพื่อป้องกันละอองสารเคมี	236 (98.3%)	3 (1.3%)	1 (0.4%)	1.9
5. ท่านสวมถุงมือขณะเปิดภาชนะบรรจุสารเคมี	38 (15.8%)	24 (10.0%)	178 (74.2%)	0.4
6. ท่านใส่หน้ากากขณะใช้สารเคมี	122 (50.8%)	37 (15.4%)	81 (33.8%)	1.2
7. ท่านใช้สารเคมีในขณะที่ลมแรง	16 (6.7%)	116 (48.3%)	108 (45.0%)	1.4

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อความ	ปฏิบัติทุกครั้ง จำนวน	ปฏิบัติบางครั้ง จำนวน	ไม่ปฏิบัติ จำนวน	ค่าเฉลี่ย
8. ท่านอยู่เหนือทิศทางลมขณะใช้สารเคมี	161 (67.1)	77 (32.1%)	2 (0.8%)	1.7
9. ท่านหยุดพักสูบบุหรี่ ดื่มน้ำหรือรับประทานอาหาร ในระหว่างการ ใช้สารเคมี	9 (3.8%)	133 (55.4%)	98 (40.8%)	1.4
10. ท่านเทสารเคมีที่ใช้ไม่หมด ลงในแหล่งน้ำ	1 (0.4%)	1 (0.4%)	238 (99.2%)	1.9
11. ท่านตรวจสอบอุปกรณ์ป้องกัน อันตรายก่อนนำไปใช้ทุกครั้ง	202 (84.2%)	25 (10.4%)	13 (5.4%)	1.8
12. ท่านล้างภาชนะที่บรรจุสารเคมี หรืออุปกรณ์ในแหล่งน้ำ	5 (2.1%)	8 (3.3%)	227 (94.6%)	1.9
13. เมื่อใช้สารเคมีเสร็จแล้ว ท่านเข้าไปตรวจสอบคูศักรูพืชทันที	7 (2.9%)	32 (13.3%)	201 (83.8%)	1.8
14. ท่านอาบน้ำฟอกสบู่ภายหลัง การใช้สารเคมีทุกครั้ง	240 (100%)	-	-	2.0
15. ท่านทำความสะอาดเครื่องมือ/ อุปกรณ์ทุกครั้งหลังจากใช้งานแล้ว	185 (77.1%)	40 (16.6%)	15 (6.3%)	1.7
16. ท่านใช้สารเคมีกับพืชที่ใกล้ เก็บเกี่ยว	8 (3.3%)	61 (25.4%)	171 (71.3%)	1.7
17. ท่านล้างภาชนะบรรจุสารเคมี แล้วนำไปใช้ประโยชน์	-	-	240 (100%)	2.0
18. ท่านทុบทำลายภาชนะบรรจุ สารเคมีที่หมดแล้วในหลุม แล้ว กลบดินมิดชิด	4 (1.7%)	6 (2.5%)	230 (95.8%)	0.06
19. ท่านเผาพลาสติกหรือภาชนะ บรรจุสารเคมีที่มีความดันภายใน	-	4 (1.7%)	236 (98.3%)	1.9

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อความ	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
20. สารเคมีที่เหลือใช้และจะไม่ใช้ ต่อไปท่านนำไปใส่หลุมลึก ๆ ที่มี ปุ๋ยมารองก้นหลุม และอยู่ห่างไกล จากแหล่งน้ำ	3 (1.3%)	-	237 (98.8%)	0.03
รวม	-	-	-	1.5

หมายเหตุ ข้อคำถามเชิงบวกการปฏิบัติในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช คือ
ข้อ 1, 3, 4, 5, 6, 8, 11, 14, 15, 18 และ 20

ข้อคำถามเชิงลบการปฏิบัติในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช คือ
ข้อ 2, 7, 9, 10, 12, 13, 16, 17 และ 19

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย

ระดับการปฏิบัติ

0.00 – 0.66

การปฏิบัติอยู่ในระดับไม่ปฏิบัติ

0.67 – 1.33

การปฏิบัติอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง

1.34 – 2.00

การปฏิบัติอยู่ในระดับปฏิบัติทุกครั้ง

จากตาราง 23 เมื่อพิจารณาคะแนนการปฏิบัติในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมี
กำจัดศัตรูพืช พบว่า มีการปฏิบัติในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยเฉลี่ย
อยู่ในระดับที่ปฏิบัติถูกต้องทุกครั้งซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.5 ส่วนข้อคำถามเชิงบวกที่เกษตรกรกลุ่มเสี่ยง
มีการปฏิบัติทุกครั้งคิดเป็นร้อยละ 100 หรือมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.0 มี 1 ข้อคำถาม คือ “ท่าน
อาบน้ำฟอกสบู่ภายหลังการใช้สารเคมีทุกครั้ง” และข้อคำถามเชิงลบที่เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงไม่ปฏิบัติ
ทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 หรือมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.0 มี 1 ข้อ คือ “ท่านล้างภาชนะบรรจุ
สารเคมีแล้วนำไปใช้ประโยชน์” สำหรับข้อคำถามเชิงบวกที่เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงไม่ปฏิบัติมากที่สุด
คิดเป็นร้อยละ 98.8 หรือมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.03 มี 1 ข้อ คือ สารเคมีที่เหลือใช้และจะไม่ใช้ต่อไป
ท่านนำไปใส่หลุมลึก ๆ ที่มีปุ๋ยมารองก้นหลุมและอยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำ ส่วนข้อคำถามเชิงลบ
ที่เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงปฏิบัติทุกครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.2 หรือมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.6
มี 1 ข้อ คือ ท่านใช้สารเคมีเกินอัตราที่กำหนด หรือผสมสารเคมีมากกว่า 1 ชนิดขึ้นไป

ตาราง 24 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง จำแนกตามระดับการปฏิบัติในการป้องกัน
อันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ระดับการปฏิบัติในการป้องกันอันตราย จากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (N = 240 คน)	ร้อยละ
ไม่ดี (0 – 25)	27	11.2
ปานกลาง (26 – 31)	154	64.2
ดี (32 – 40)	59	24.6

คะแนนปฏิบัติต่ำสุด 21 คะแนน
 คะแนนปฏิบัติสูงสุด 36 คะแนน
 คะแนนปฏิบัติเฉลี่ย 29.3 คะแนน
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.1 คะแนน

จากตาราง 24 พบว่า เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 64.2 มีการปฏิบัติ
 ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง และร้อยละ 24.6
 มีการปฏิบัติในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับปฏิบัติดี โดยเกษตรกร
 กลุ่มเสี่ยง มีการปฏิบัติในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชสูงสุด 36 คะแนน
 ต่ำสุด 21 คะแนน และคะแนนเฉลี่ย 29.3 คะแนน

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ศึกษาระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆ ที่ศึกษากับตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง

ตาราง 25 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

เพศ	พฤติกรรมการป้องกันอันตราย			รวม
	ไม่ดี	ปานกลาง	ดี	
ชาย	22 (81.5%)	119 (77.3%)	36 (61.0%)	177 (73.8%)
หญิง	5 (18.5%)	35 (22.7%)	23 (39.0%)	63 (26.2%)
รวม	27 (11.2%)	154 (64.2%)	59 (24.6%)	240 (100%)

$$\chi^2 = 6.76 \quad df = 2 \quad p\text{-value} = 0.034$$

จากตาราง 25 เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างเพศของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีหาค่า Chi-square Test พบว่า p-value เท่ากับ 0.034 หมายความว่า เพศของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ตาราง 26 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมี
กำจัดศัตรูพืช

กลุ่มอายุ	พฤติกรรมการป้องกันอันตราย			รวม
	ไม่ดี	ปานกลาง	ดี	
21 – 30 ปี	5 (18.5%)	5 (3.2%)	6 (10.2%)	16 (6.7%)
31 – 40 ปี	6 (22.3%)	49 (31.8%)	13 (22.0%)	68 (28.3%)
41 – 50 ปี	11 (40.7%)	65 (42.2%)	19 (32.2%)	95 (39.6%)
51 – 60 ปี	5 (18.5%)	28 (18.2%)	18 (30.5%)	51 (21.2%)
61 – 70 ปี	-	7 (4.6%)	3 (5.1%)	10 (4.2%)
รวม	27 (11.2%)	154 (64.2%)	59 (24.6%)	240 (100%)

Fisher's Exact Test = 16.86 df = 8 p-value = 0.032

จากตาราง 26 เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีหาค่า Fisher's Exact Test พบว่า p-value เท่ากับ 0.032 หมายความว่า กลุ่มอายุของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ตาราง 27 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

สถานภาพสมรส	พฤติกรรมการป้องกันอันตราย			รวม
	ไม่ดี	ปานกลาง	ดี	
โสด	1 (3.7%)	3 (1.9%)	4 (6.8%)	8 (3.3%)
คู่	26 (96.3%)	150 (97.4%)	55 (93.2%)	231 (96.3%)
อย่าแยก	-	1 (0.7%)	-	1 (0.4%)
รวม	27 (11.2%)	154 (64.2%)	59 (24.6%)	240 (100%)

Fisher's Exact Test = 4.49 df = 4 p-value = 0.349

จากตาราง 27 เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีหาค่า Fisher's Exact Test พบว่า p-value เท่ากับ 0.349 หมายความว่า สถานภาพสมรสของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ตาราง 28 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาสูงสุดกับพฤติกรรมการป้องกันอันตราย
จากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ระดับการศึกษาสูงสุด	พฤติกรรมการป้องกันอันตราย			รวม
	ไม่ดี	ปานกลาง	ดี	
ชั้นประถมศึกษา	24 (88.9%)	131 (85.1%)	46 (77.9%)	201 (83.8%)
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	2 (7.4%)	15 (9.7%)	8 (13.6%)	25 (10.4%)
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	-	5 (3.2%)	3 (5.1%)	8 (3.3%)
อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร	1 (3.7%)	2 (1.3%)	2 (3.4%)	5 (2.1%)
ปริญญาตรี	-	1 (0.7%)	-	1 (0.4%)
รวม	27 (11.2%)	154 (64.2%)	59 (24.6%)	240 (100%)

Fisher's Exact Test = 5.50 df = 8 p-value = 0.719

จากตาราง 28 เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาสูงสุดของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีหาค่า Fisher's Exact Test พบว่า p-value เท่ากับ 0.719 หมายความว่า ระดับการศึกษาสูงสุดของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ตาราง 29 ความสัมพันธ์ระหว่างความเพียงพอของรายได้ในครอบครัวกับพฤติกรรม
การป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ความเพียงพอของรายได้	พฤติกรรมการป้องกันอันตราย			รวม
	ไม่ดี	ปานกลาง	ดี	
พอใช้	20 (74.1%)	88 (57.1%)	43 (72.9%)	151 (62.9%)
เหลือเกิน	2 (7.4%)	5 (3.3%)	4 (6.8%)	11 (4.6%)
มีหนี้สิน	5 (18.5%)	61 (39.6%)	12 (20.3%)	78 (32.5%)
รวม	27 (11.2%)	154 (64.2%)	59 (24.6%)	240 (100%)

Fisher's Exact Test = 11.20 df = 4 p-value = 0.018

จากตาราง 29 เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความเพียงพอของรายได้ในครอบครัวของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีหาค่า Fisher's Exact Test พบว่า p-value เท่ากับ 0.018 หมายความว่า ความเพียงพอของรายได้ในครอบครัวของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ตาราง 30 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ระดับความรู้	พฤติกรรมการป้องกันอันตราย			รวม
	ไม่ดี	ปานกลาง	ดี	
ต่ำ	4 (14.8%)	21 (13.7%)	3 (5.1%)	28 (11.7%)
ปานกลาง	22 (81.5%)	86 (55.8%)	29 (49.1%)	137 (57.1%)
สูง	1 (3.7%)	47 (30.5%)	27 (45.8%)	75 (31.2%)
รวม	27 (11.2%)	154 (64.2%)	59 (24.6%)	240 (100%)

$$\chi^2 = 16.99 \quad df = 4 \quad p\text{-value} = 0.002$$

จากตาราง 30 เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีหาค่า Chi-square Test พบว่า p-value เท่ากับ 0.002 หมายความว่า ความรู้ในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ตาราง 31 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ระดับทัศนคติ	พฤติกรรมการป้องกันอันตราย			รวม
	ไม่ดี	ปานกลาง	ดี	
ต่ำ	4 (14.8%)	9 (5.8%)	-	13 (5.4%)
ปานกลาง	18 (66.7%)	93 (60.4%)	27 (45.8%)	138 (57.5%)
สูง	5 (18.5%)	52 (33.8%)	32 (54.2%)	89 (37.1%)
รวม	27 (11.2%)	154 (64.2%)	59 (24.6%)	240 (100%)

Fisher's Exact Test = 19.18 df = 4 p-value = 0.001

จากตาราง 31 เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีหาค่า Fisher's Exact Test พบว่า p-value = 0.001 หมายความว่าทัศนคติในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ตาราง 32 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ระดับทักษะ	พฤติกรรมการป้องกันอันตราย			รวม
	ไม่ดี	ปานกลาง	ดี	
ต่ำ	8 (29.6%)	16 (10.4%)	2 (3.4%)	26 (10.8%)
ปานกลาง	18 (66.7%)	121 (78.6%)	29 (49.1%)	168 (70.0%)
สูง	1 (3.7%)	17 (11.0%)	28 (47.5%)	46 (19.2%)
รวม	27 (11.2%)	154 (64.2%)	59 (24.6%)	240 (100%)

Fisher's Exact Test = 43.04 df = 4 p-value = 0.001

จากตาราง 32 เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีหาค่า Fisher's Exact Test พบว่า p-value = 0.001 หมายความว่า ทักษะในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ตาราง 33 ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายกับพฤติกรรม
การป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

การฝึกอบรมในการใช้อุปกรณ์ ป้องกันอันตราย	พฤติกรรมการป้องกันอันตราย			รวม
	ไม่ดี	ปานกลาง	ดี	
เคย	3 (11.1%)	34 (22.1%)	14 (23.7%)	51 (21.3%)
ไม่เคย	24 (88.9%)	120 (77.9%)	45 (76.3%)	189 (78.7%)
รวม	27 (11.2%)	154 (64.2%)	59 (24.6%)	240 (100%)

$$\chi^2 = 1.94 \quad df = 2 \quad p\text{-value} = 0.379$$

จากตาราง 33 เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมในการใช้อุปกรณ์
ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง กับพฤติกรรมการป้องกัน
อันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีหาค่า Chi-square Test พบว่า $p\text{-value} = 0.379$
หมายความว่า การฝึกอบรมในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
ของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมี
กำจัดศัตรูพืช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ตาราง 34 ความสัมพันธ์ระหว่างการตรวจเลือดกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

การตรวจเลือด	พฤติกรรมการป้องกันอันตราย			รวม
	ไม่ดี	ปานกลาง	ดี	
เคย	10 (37.0%)	86 (55.8%)	44 (74.6%)	140 (58.3%)
ไม่เคย	17 (63.0%)	68 (44.2%)	15 (25.4%)	100 (41.7%)
รวม	27 (11.2%)	154 (64.2%)	59 (24.6%)	240 (100%)

$$\chi^2 = 11.85 \quad df = 2 \quad p\text{-value} = 0.003$$

จากตาราง 34 เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการตรวจเลือดเพื่อหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในเลือดของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีหาค่า Chi-square Test พบว่า $p\text{-value} = 0.003$ หมายความว่า การตรวจเลือดเพื่อหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในเลือดของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ตาราง 35 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายทาง จำนวน 13 ตัวแปรอิสระกับพฤติกรรม
การป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: รวมคะแนนพฤติกรรมรายคน

Source	Type III Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	898.566	18	49.920	7.956	.000
Intercept	72.156	1	72.156	11.500	.001
SEX	67.630	1	67.630	10.779	.001
SUMKBYID	33.996	1	33.996	5.418	.021
SUMABYID	28.534	1	28.534	4.548	.034
SUMPBYID	300.871	1	300.871	47.953	.000
AGE	58.831	1	58.831	9.377	.002
STATUS	5.989	2	2.995	.477	.621
EDU	27.108	4	6.777	1.080	.367
INCOME	11.188	2	5.594	.892	.411
AC1	4.380	1	4.380	.698	.404
N6	.735	1	.735	.117	.732
N9	27.339	1	27.339	4.357	.038
N7	9.263	1	9.263	1.476	.226
N7	9.263	1	9.263	1.476	.226
Error	1386.617	221	6.274		
Error	1386.617	221	6.274		
Total	208440.000	240			
Total	208440.000	240			
Corrected Total	2285.183	239			

a R Squared = .393 (Adjusted R Squared = .344)

หมายเหตุ

SEX	=	เพศ
SUMKBYID	=	คะแนนรวมความรู้รายคน
SUMABYID	=	คะแนนรวมทัศนคติรายคน
SUMPBYID	=	คะแนนรวมทักษะรายคน
AGE	=	อายุ
STATUS	=	สถานภาพสมรส
EDU	=	ระดับการศึกษาสูงสุด
INCOME	=	ความเพียงพอของรายได้ในครัวเรือน
AC1	=	การเข้าถึงอุปกรณ์ป้องกันอันตราย
N6	=	การได้รับการฝึกอบรม
N9	=	การได้รับการตรวจเลือด
N7	=	การได้รับข่าวสารความรู้ในการป้องกันอันตราย

จากตาราง 35 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายทาง โดยใช้สถิติ General Linear Model พบว่า ระหว่างตัวแปรอิสระ 13 ตัว กับตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการป้องกันอันตราย จากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช แล้วพิจารณา Main Effect พบว่า ตัวแปร N6, STATUS, INCOME, AC1, EDU, N7 และ AC5 มีค่า Sig. of F มากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวดังกล่าว ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่าตัวแปร SUMPBYID, SEX, SUMKBYID, AGE, SUMABYID และ N9 มีค่า Sig. of F น้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวดังกล่าวมีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 36 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายทาง จำนวน 4 ตัวแปรอิสระกับพฤติกรรม
การป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: รวมคะแนนพฤติกรรมรายคน

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	784.379	4	196.095	30.705	.000
Intercept	609.948	1	609.948	95.507	.000
SEX	63.199	1	63.199	9.896	.002
SUMKBYID	57.544	1	57.544	9.010	.003
SUMPBYID	453.210	1	453.210	70.965	.000
AGE	42.661	1	42.661	6.680	.010
Error	1500.804	235	6.386		
Total	208440.000	240			
Corrected Total	2285.183	239			

a R Squared = .343 (Adjusted R Squared = .332)

หมายเหตุ

SEX = เพศ
SUMKBYID = คะแนนรวมความรู้รายคน
SUMPBYID = คะแนนรวมทักษะรายคน
AGE = อายุ

จากตาราง 36 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทางแล้วทำการตัดตัวแปรอิสระที่มีค่า Sig. of F มากกว่า 0.05 ออกไปเรื่อยๆ ทีละ 1 ตัวแปร โดยพิจารณาตัวแปรที่มีค่า Sig. of F มากที่สุดก่อน จนเหลือเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 จำนวน 4 ตัวแปร คือ SUMPBYID, SEX, SUMKBYID และ AGE

ตาราง 37 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายทาง และ Parameter Estimates จำนวน 4 ตัวแปรอิสระกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

Parameter Estimates						
Dependent Variable: รวมคะแนนพฤติกรรมรายคน						
Parameter	B	Std. Error	t	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
Intercept	17.469	1.761	9.921	.000	14.000	20.938
[SEX=1]	-1.173	.373	-3.146	.002	-1.908	-.438
[SEX=2]	0
SUMKBYID	.472	.157	3.002	.003	.162	.782
SUMPBYID	.501	.059	8.424	.000	.383	.618
AGE	4.647E-02	.018	2.585	.010	1.105E-02	8.190E-02

a This parameter is set to zero because it is redundant.

จากตาราง 37 สามารถเขียนแบบจำลอง (Model of analysis) ในลักษณะสมการทำนาย พฤติกรรมกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง (HPB) ได้ดังนี้

$$HPB = a + B_1 * SEX + B_2 * K + B_3 * P + B_4 * AGE$$

แทนค่า $HPB = 17.469 - 1.173 * SEX + 0.472 * K + 0.501 * P + 0.005 * AGE$

เมื่อ $HPB =$ คะแนนพฤติกรรมกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมี

กำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรกลุ่มเสี่ยง (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)

a = ค่าคงที่

B = Parameter Estimates

SEX = เพศ (ชาย = -1.173, หญิง = 0)

K = คะแนนรวมความรู้รายคน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

P = คะแนนรวมทักษะรายคน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)

AGE = อายุ (จำนวนปีเต็ม)